
DER HAR ALDRIC VÆRET ET BEDRE ØJEBLIK

Karriere – som held, planlagt eller tilfældighed – var på plakaten, da Danish Crafts gæstede Glyptotekets antikke rammer for at samle danske kunsthåndværkere og designere til den tredje nytårskur, KUR09.

En karriere er et CV, en løbebane, et clash med kunsten og en levevis. Sådan lød nogle af aftenens definitioner fra KUR09 talerne, der både havde kringledede karrierestier og småmorbide råd med i bagagen.

Og konklusionerne var de næsten enige om: Gå imod strømmen, gør det du tror allermest på og gør det forkerte – det kan nogle gange vise sig at være det helt rigtige.

Deltagerne var folk med karrieren foran sig, dem der er midt i den, og dem der er ved at runde af. Alle kunne de varme sig i budskabet om, at dansk kunsthåndværk står stærkt til trods for finanskrisen og andre farer i horisonten. For der er efterspørgsel i både ind- og udland. Spørgsmålet er blot, hvordan efterspørgslen bedst udnyttes. Det havde aftenens talere heldigvis et par idéer til.

KUR09

Seminar
15. januar 2009

Tom Dixon
Erik Lundh
Louise Campbell
Henrik Dahl

Kunsten er at vælge den rette løbebane

Sociologen Henrik Dahl lagde ud med et sociologisk vue over karrierebegrebets udvikling fra dengang aristokraterne herskede til i dag. Traditionelt set, har der i kunstverdenen været to måder at gøre karriere på - enten ved at gøre oprør mod institutionen og blive smidt ud af det gode selskab eller ved at dø. Men det er ikke rigtig bæredygtigt i dag, hvor en karriere er blevet en slags evig narcissistisk CV-forbedring, en selvbiografi, om man vil - så hvad gør man så?

For det første skal man gøre sig klart, at i dagens hyperkomplekse samfund kommer kunst og karriere på kant med hinanden. Kunstnere lever stadig som i de gamle dage, hvor det var pinligt at arbejde og karriere var et fy-ord. Men det omgivende samfund har for længst bevæget sig videre til en postmoderne tid, og at kaste sig ud i en karriere kræver altså en vis normtilpasning fra kunstnerens side.

Kommer man så langt, skal man huske at en karriere er en løbebane, der kan tage mange forskellige retninger. Den gode nyhed er, at der er utrolig mange løbebaner, hvor man kan gøre det godt - økonomisk, politisk, kunstnerisk, magtmæssigt, videnskabeligt osv. Den dårlige nyhed er, at det man opnår på den ene løbebane ikke kan overføres til de andre løbebaner. For kunstnere er det for eksempel ekstremt svært at vinde ind på pengenes og magtens terræner. En blåstemplet anerkendelse som en optagelse i Kraks Blå Bog kan f.eks. bringe den kunstneriske løbebane ud af kurs. For man kan ikke både være vild og anti-establishment og anerkendt af systemet.

Det er altså ikke helt nemt at finde balancen imellem kunsten og karrieren, men selvfølgelig kan det lykkes, det gælder bare om at vælge den rette løbebane og holde kursen.

Det eneste der vinder over karrieren, er børnene

Designer Louise Campbell var aftenens modvillige forbillede, der med egne ord aldrig er gået målrettet efter noget som helst, men bare gjort sig umage. Af samme grund foretrækker hun ordet levevis i stedet for karriere, og hendes startede da også med to et halvt års tavse telefoner og tabte konkurrencer. Men der skulle mere til at stoppe skabertrangen, og et af hendes mange råd til kunsthåndværkerne var derfor at lære at rejse sig igen, når man er blevet slået omkuld.

For uanset hvad man kalder den, er karrieren fyldt med modvind, slideri, forkastede idéer og puslespil, der ikke går op. Men man gør det jo alligevel. Både fordi karriere også er passion, gejst, frihed og forudsigelighed, men også fordi den barnlige begejstring er det allerbedste ved kunsthåndværksfaget. Og ikke mindst er karrieren så stor en del af livet, at det eneste der vinder over karrieren er børnene, som trods alt kommer i første række. Også når de store producenter banker på døren.

Proces er et ord, der går igen i Louise Campbells virke. For processen er det vigtigste, endda vigtigere end det endelige resultat. Og så må man også acceptere, at processen tilsyneladende skal gøre ondt, og at den ikke kan forjages. For der er ingen smutveje, og hos Louise er tålmodighed en dyd, også selvom man engang imellem bliver skør af ventetiden.

Og selvom Louise i dag står som en af de mest succesfulde yngre danske designere, er det stadig lysten, der driver værket. Det kan være nemt at lade sig forføre af, hvor let det pludselig kan være at få kunder. Men Louise vil hellere have en lille tegnestue med få kunder, fordi det betyder, at der er mere tid til at fokusere på detaljerne, og det er vigtigere end kommerciel udbredelse. En stor del af den succesfulde karriere er altså også evnen til at takke nej til fristelserne og ja til den rigtige fordybelse.

KUR09

Seminar
15. januar 2009

Tom Dixon
Erik Lundh
Louise Campbell
Henrik Dahl

Du kan reparere et bordben, men ikke en dårlig form

Som møbelproducent står Erik Lundh på den anden side af den kunstneriske skaberproces. Karrierevalg har for ham og hans far Svend Lund, som stiftede det succesfulde familiefirma, Källemo tilbage i 1960'erne, handlet om at frasige sig metervarer og fokusere 100% på kvalitet og æstetik. Hvor Louise Campbell sagde ja til stædighed men nej til kompromisløshed, har Källemo nemlig gjort en dyd og ikke mindst sund forretning ud af det kompromisløse design.

For Erik og hans far er god kvalitet en evig kilde til diskussion, for hvordan måler man kvalitet? En måde at teste en stols kvalitet på er i en maskine. Hvis stolen kan klare 40.000 pres, er det god og holdbar kvalitet. Men når det kommer til godt design og æstetik er snakken en anden, for smag kan og skal ikke proppes i en maskine. 'It shall stand the wear of the eye' er derfor Källemos kvalitetsmåler og forretningsfilosofi. Øjet, ikke kroppen, afgør hvilke møbler Källemo producerer, for sådan skiller man sig ud fra flokken. Det fik Källemo blandt andet at mærke ved en nylig møbelmesse, hvor deres neongrønne Kiasma stol løb med al opmærksomheden iblandt et hav af traditionelle stole, ingen kunne skelne fra hinanden.

Källemo får mange henvendelser fra unge, håbefulde designere, og er omhyggelige med at udvælge deres samarbejdspartnere. Det værste man kan sige til Erik Lundh i en salgspitch er f.eks., at produktet kommer til at være en kæmpe succes og sælge helt vildt godt. Källemo gør sig nemlig umage med at undgå kortlivede trends og er ikke interesserede i at sælge tusind eksemplarer af en stol ét år, for at sælge ingen det næste. Kvalitet er æstetisk langtidsholdbart og har intet med trends at gøre. Og derfor er en anden vigtig filosofi: 'wrong can be right'.

I didn't do it on purpose!

Tom Dixon startede som hobby-møbelsvejer og endte som Habitats chefdesigner med ansvar for adskillige millioner pund at designe for. Hans udgangspunkt var punkens anarkistiske gå-på-mod, som han overførte til sin autodidakte designstil. Tom Dixon er den første til at indrømme, at han bestemt ikke gjorde karriere med vilje, og at hans succeser til tider stammer fra fiaskoer eller hans trang til at lave så lidt som muligt.

Ofte synes Tom Dixon nemlig, at det er sjovest at overlade ansvaret til sine kunder ved at lade dem designe stolene selv. Eller ved at give sine stole gratis væk, simpelthen fordi han synes, at design er for dyrt. Og sådan beviser Tom Dixon gang på gang, at den bedste måde at gøre karriere på, er at gøre det modsatte af sine konkurrenter. Eller som han selv siger, jo mere du prøver på at være designer eller kunsthåndværker, jo mere kæmper du mod alle de andre, der prøver præcis det samme.

En anden af Dixons ukonventionelle metoder er at overføre skuespilsmetoden 'method acting' til en slags 'method design', hvor han kaster sig ind i designprocessen, med alt hvad han har for at opnå en total sammensmeltning med produktet. Dixons yndlingsstol er i øvrigt slet ikke en af hans egne, men derimod en gammel Alvar Aalto skammel, som den tidligere ejer har bygget videre på med benforlængelser. Det er vel også en slags method design – at lade stolen vokse med en selv. Og det kan kun lade sig gøre hvis udgangspunktet er et godt, solidt produkt.

Men når det drejer sig om at skabe en karriere, er et godt produkt ikke nok, man skal også ud over rampen og få gjort opmærksom på sig selv. Internettet har gjort det muligt for kunsthåndværkere og designere at publicere sig selv med ingen eller meget få omkostninger. Vi har i dag en helt unik situation, hvor det er muligt at skabe et netværk, der omfatter hele verden, uden at man behøver forlade sin egen dagligstue, sagde Tom Dixon og afsluttede med aftenens måske bedste budskab – 'There's never been a better moment to be a craftsman!'

Så kort kan det siges; der har aldrig været et bedre øjeblik for design og kunsthåndværk. Og med de ord, blev kunsthåndværkerne sendt godt ind i 2009. Et år hvor efterspørgslen skal indfries og veksles til gunstige karrierer.